

Κεφάλαιο 3

6. Δίνεται η εξίσωση $(\alpha^2 - 2\alpha)x + (\alpha - 2)\psi + \alpha^2 - 4 = 0$.
Να βρείτε τις τιμές του α ώστε:
α) η εξίσωση να παριστάνει ευθεία
β) η εξίσωση να παριστάνει ευθεία η οποία να περνάει από την αρχή των αξόνων.
7. Δίνεται η εξίσωση: $4x + (\lambda^2 - 3\lambda + 2)x\psi + 2\psi - 6 = 0$.
Να βρείτε τις τιμές του λ ώστε η εξίσωση να είναι γραμμική. Για την μικρότερη τιμή του λ που θα βρείτε να σχεδιάσετε την ευθεία:
 $2x - \lambda\psi + 4\lambda = 0$.

3.2 Η έννοια των γραμμικού συστήματος και η γραφική επίλυσή του

Γραμμικό σύστημα δύο εξισώσεων με δύο αγνώστους x και ψ, λέμε ένα σύνολο από δύο γραμμικές εξισώσεις και αναζητούμε το ζεύγος των αριθμών που είναι ταυτόχρονα λύση και των δύο εξισώσεων.

Γενικά:

Λύση γραμμικού συστήματος δύο εξισώσεων με δύο αγνώστους x και ψ ονομάζεται κάθε ζεύγος (x,ψ) που επαληθεύει τις εξισώσεις του.

Ένα γραμμικό σύστημα δύο εξισώσεων με δύο αγνώστους x, ψ επιλύεται γραφικά και αλγεβρικά.

Για να λύσουμε ένα σύστημα γραφικά δουλεύουμε ως εξής:

Κάνουμε τις γραφικές παραστάσεις των ευθειών που παριστάνει κάθε γραμμική εξίσωση και έχουμε:

- Αν οι ευθείες τέμνονται τότε το σύστημα έχει μοναδική λύση που είναι οι συντεταγμένες του σημείου τομής.
- Αν οι ευθείες είναι παράλληλες τότε δεν έχουν κοινό σημείο, οπότε το σύστημα δεν έχει λύση και λέμε ότι είναι αδύνατο.
- Αν οι ευθείες συμπίπτουν τότε έχουν όλα τα σημεία τους κοινά και επομένως το σύστημα έχει άπειρες λύσεις και λέμε ότι είναι αόριστο.

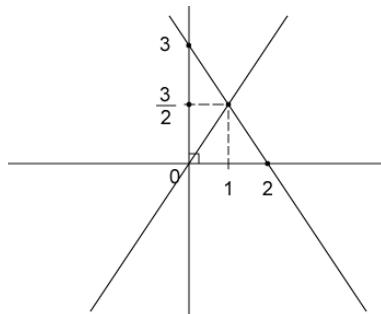
1

a) Να επιλυθεί γραφικά το σύστημα (Σ):
$$\begin{cases} 3x+2\psi=6 \\ \psi-\frac{3}{2}x=0 \end{cases}$$

β) Να βρεθεί το εμβαδόν του τριγώνου που σχηματίζουν οι ευθείες $\varepsilon_1 : 3x+2\psi=6$, $\varepsilon_2 : \psi-\frac{3}{2}x=0$ και ο άξονας ψ' .

Λύση

a) Θα κάνουμε την γραφική παράσταση των ευθειών στο ίδιο σύστημα αξόνων.

Οι ευθείες τέμνονται στο $A(1, \frac{3}{2})$. Άρα η λύση είναι $(x, \psi) = (1, \frac{3}{2})$

β) Το ζητούμενο τρίγωνο έχει βάση 3 και ύψος $\frac{3}{2}$. Οπότε:

$$E = \frac{1}{2} \beta \cdot v = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot \frac{3}{2} = \frac{9}{4} \text{ τετραγωνικές μονάδες.}$$

2

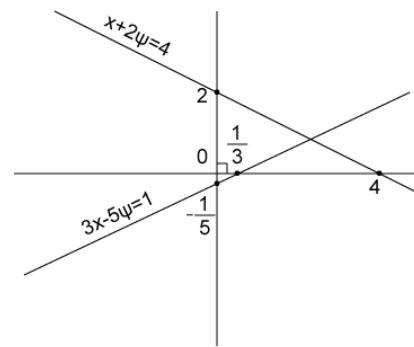
Να λυθούν γραφικά τα παρακάτω συστήματα:

a)
$$\begin{cases} x+2\psi=4 \\ 3x-5\psi=1 \end{cases}$$
 β)
$$\begin{cases} x=5 \\ x+\psi=0 \end{cases}$$
 γ)
$$\begin{cases} \psi=4 \\ x=-7 \end{cases}$$
 δ)
$$\begin{cases} x-5=0 \\ \psi+3=0 \end{cases}$$

Λύση

a) Κάνουμε τις γραφικές παραστάσεις των ευθειών στο ίδιο σύστημα αξόνων.

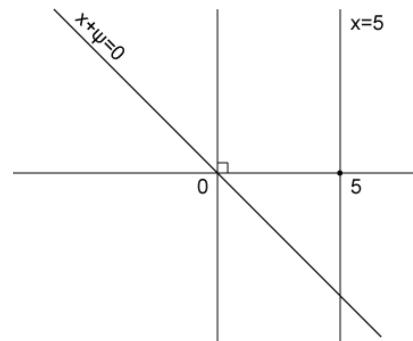
Κεφάλαιο 3

Οι ευθείες τέμνονται στο $A\left(\frac{5}{4}, \frac{1}{8}\right)$

Άρα η λύση είναι $(x, \psi) = \left(\frac{5}{4}, \frac{1}{8}\right)$

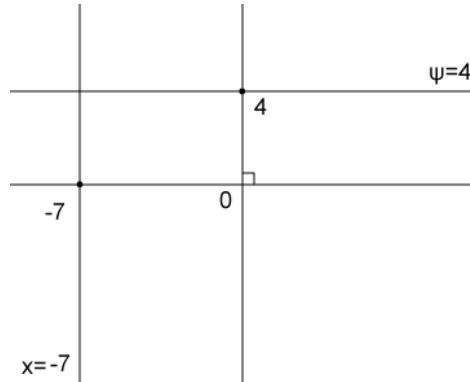
β) Κάνουμε τις γραφικές παραστάσεις των ευθειών στο ίδιο σύστημα αξόνων.

Οι ευθείες τέμνονται στο $A(5, -5)$

Άρα η λύση είναι $(x, \psi) = (5, -5)$

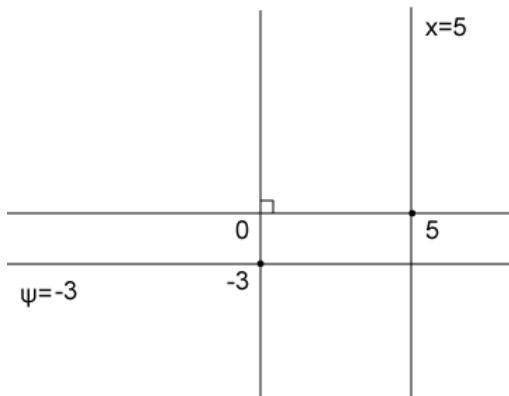
γ) Κάνουμε τις γραφικές παραστάσεις των ευθειών στο ίδιο σύστημα αξόνων

Οι ευθείες τέμνονται στο Α(-7, 4)

Άρα η λύση είναι $(x, \psi) = (-7, 4)$

- δ)** Κάνουμε τις γραφικές παραστάσεις των ευθειών στο ίδιο σύστημα αξόνων

Οι ευθείες τέμνονται στο Α(5, -3)

Άρα η λύση είναι $(x, \psi) = (5, -3)$

Ερωτήσεις κατανόησης

A. Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις με σωστό (Σ) ή λάθος (Λ)

1. Ένα σύστημα δύο γραμμικών εξισώσεων είναι αδύνατο. Τότε οι ευθείες που παριστάνουν αυτές οι εξισώσεις είναι πάντα παράλληλες στον x'x.
2. Αν δύο ευθείες είναι παράλληλες, τότε το σύστημα των εξισώσεων τους είναι αόριστο.
3. Ένα γραμμικό σύστημα δύο εξισώσεων με αγνώστους x, ψ μπορεί να έχει μόνο δύο πραγματικές λύσεις.
4. Το σύστημα των εξισώσεων: $x = 3$ και $x - 5 = 0$ είναι αδύνατο.
5. Το σύστημα των εξισώσεων: $3x - 6 = 0$ και $\psi - 4 = 0$ έχει μοναδική λύση.
6. Το σύνολο των εξισώσεων $3x + 2\psi = 1$, $3x - 5\psi = 6$ αποτελεί ένα γραμμικό σύστημα .

Κεφάλαιο 3

- 7.** Το ζεύγος (-1,3) είναι λύση του συστήματος:

$$\begin{cases} x+3\psi=1 \\ x+2\psi=5 \end{cases}$$

- 8.** Το παρακάτω σύστημα είναι αδύνατο

$$\begin{cases} x+\psi=8 \\ x+2\psi=10 \end{cases}$$

B. Να επιλέξετε την σωστή απάντηση:

- 1.** Η εξίσωση της ευθείας που διέρχεται από τα σημεία (1,1) και (-2,-2) είναι:
a. $\psi = x$, **b.** $\psi = 3x - 1$, **c.** $\psi = 3x - 2$, **d.** $\psi = x + 1$
- 2.** Η ευθεία $\psi + 2x = 4$ τέμνει τον x' στο:
a. A(2,0), **b.** B(0,2), **c.** Γ(0,4) **d.** Δ(4,0)
- 3.** Οι ευθείες: (ε) $2x - 5\psi = -3$, (ζ) $x + \psi = 2$
a. είναι παράλληλες, **b.** ταυτίζονται, **c.** τέμνονται σε ένα σημείο
d. διέρχονται από την αρχή των αξόνων.
- 4.** Οι ευθείες: (ε) $2x - \psi = 0$, $3x + \psi = 0$ τέμνονται στο:
a. (0,0), **b.** (1,2), **c.** (1,-3), **d.** (-3,1)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΛΥΣΗ

1 Δίνονται οι ευθείες: (ε) $3x + 2\psi = 5$, (ζ) $-x + 2\psi = 1$.

a) Να βρείτε την λύση του συστήματος γραφικά:

β) Να εξετάσετε αν η ευθεία (η) $4x - 3\psi = 1$ περνάει από το σημείο τομής των παραπάνω ευθειών.

2 Δίνεται η ευθεία: (ε) $x - 4\psi = 8$

a) Να κάνετε την γραφική της παράσταση

β) Να βρείτε τα σημεία που τέμνει η (ε) τους άξονες.

γ) Να βρείτε το σημείο τομής της (ε) και της ευθείας που περνάει από το A(-2,3) και είναι παράλληλη στον x' .

3 Δίνονται οι ευθείες: (ε) $3x - \psi = 3$, (ζ) $x - 2\psi = 4$ (η) $2x - \psi = 2$

a) Να βρείτε το εμβαδόν που σχηματίζει η ευθεία (ε) με τους άξονες.

β) Να βρείτε το σημείο τομής των (ζ), (η) γραφικά.

γ) Να εξετάσετε αν οι ευθείες διέρχονται από το ίδιο σημείο.